

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštninjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravnitva v dijakiškem semenišču (Kaschseminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebnih naročil.

Posamezne liste prodaja knjižar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navedene vsote, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nesrečni sad nemško-liberalnega šuntanja.

Še preden so bile razpisane nove volitve za deželni zbor štajerski, so nemški liberalni listi meščane šuntali, naj pokažejo sedaj svojo moč, svoj upliv na kmetске ljudi, da Slovenci pri volitvah propadnejo in se nemški liberalizem, t. j. gospodstvo meščanov, na Štajerskem podaljša zopet na 6 let.

Posluhnilo na ta nauk so najprej Celjani, najhuje pa Slov. bistriški priseljanci pa nemškutarji. Začeli so močno rogoviliti s celjskim „lisjakom“ s prajzovskim šulvercinom, z lažmi, denarjem, šnopsom in pretepi. Čeravno Slov. Bistrica s Slov. Gradcem in par trgi vkup še ne 5000 ljudi ne šteje, voli vendar 1 poslanca, med tem ko 55.000 kmetskih ljudi v ptujskorogačkem okraji tudi le 1 poslanca ima. Pa to jim ni zadosti. Še kmetom pšejo svoje liberalne glavače, n. pr. Schmidererja in hočejo tako celo okolico, ves okraj strahovati in zapeljati.

Globoko doli proti Makolam, visoko gori v Pohorje so potovali in ljudi šuntali zoper svoje dosedanje poslance ter legali, da so ti „Poljakom 16 milijonov šenkali“. Ko so izvedeli, da bo pri sv. Martinu na Pohorji dne 6. julija shod, sklenejo to zabraniti in slovenske govornike pretepst. V to so najeli več zapeljanih mož, odvisnih rogoviležev, upijanjenih fantov, drvarjev. Najhuji je bil g. Stigerjev pristaš, št. Vrečko (Sturm), potem Zorko in Repnigg. Ta je fantom 3 litre šnopsa kupil, da so ga kar skoz krov ulivali. Zorko je v noči poprej maj s slovensko zastavo podžagal in podrl. Vse je bilo iz Bistrice tako nasnovano, da bi Slovincem shod zabranili. Veselili so pa se že naprej tako močno in naglo, da so kar v Gradcu „Tagespošti“ telegrafirali, da je shod razgnan „gesprengt“ in v Maribor, da so slovenski govorniki bili tepeni.

Toda Bog je vse drugače obrnil Slovincem na čast, nemškutarjem v nesrečo, njihovim

šuntarjem v Bistrici, Mariboru in Celji pa v sramoto in mogoče tudi v pogubo.

Bilo je pa tako: krasno nedeljo 6. t. m. pridejo gospodje dr. Radač (čeravno bolehen), dr. Dominkuš, Dečko in Žunko k sv. Martinu na Pohorji, ostanejo pri službi božji in se podajo v gostilno vrlega domoljuba in krčmarja Trgleca. Od nemčurjev najeta in podšuntana, deloma uže pijana druhal pod komando Šturma, Zorka in Repnika začne ropotati in kričati okolo hiše in v lojpi. V sobo pa je le Zorko stopil. Tukaj izvolijo navzoči župani in domoljubi g. Žigarta za predsednika; dr. Radač začne poročati o deželnem zboru štajerskem. Govori nekaj časa vedno moten od treh šuntarjev in neke pijane babe, ki so upijali: 16 milijonov ste Poljakom „šenkali“.

Sedaj da dr. Radač shod sklenoti, se vsede s tovarši k županom ter pijejo in jejo mirno, kar jim je krčmar dati mogel. Po preteku $\frac{1}{2}$ ure vzdignejo se vsi in odidejo z župnikom vred. Druhal je sicer upila, nek fantič je celo dr. Dominkuš hotel pot zastaviti rekoč: „vun Vas pa ne pustimo“. Toda smehlja se mu reče: otroče, kaj bi rado? Fant stopi osramoten v stran in Zorko sune le možkega, da je padel med odhajajoče. Kakih 1000 korakov od krčme srečajo dva žandarja, ki na vprašanje dr. Radača odgovorita, da ga prideta braniti, ker sta čula, da so Bistričani rogoviležev v št. Martinu najeli.

Žandarja sta res o pravem času prišla, kajti sedaj je druhal nameravala za gospodi vdreti in kamenje poganjati, ali ko zagleda bajonete, umakne se nazaj. Gospodje so potem prišli kmalu k narodnemu Šlambergerju v Kalšah, kder so bili radostno sprejeti, in zvečer domov v Maribor. Nobenemu se ni zgodilo nič žalega.

Po odhodu dr. Radača gre druhal v Grossovo krčmo, kder začne pretep. Vrečko (Sturm) udari z glažom neko žensko po glavi. Žandarji prihitijo iz šole na pomoč, so pa zasramovani. Zgrabijo torej Šturma in ga ženejo k

Trglecu, ali sedaj jih napadne vsa druhal kričajoč: „ubijte žandarije“. To bi se zgodilo pa hrabri Žigert, vrli Ačko, župan Bojčinski, pogumni Trglec (domači župan Vrečkov brat se je pa sramotno za Šmartinčanje obnašal) priskoči, do zamorejo žandari bajonete rabiti. Pozneje zažene se še enkrat druhal v nje, pa je zopet s pomočjo Slovencev vodbita. Ranjenih razsajalcev je 7 in v kajho odpeljanih 5, namreč: St. Sturm (Vrečko), Anton Koren, Andrej Pristavnik, Martin Brentuša in hlapec Anton Blažič. Sturm je bil ves raztrgan, je grozno psal na cesarja (česar se je gotovo le tam naučil, kder znani Sorschagg) in ko so ga mimo Stigerjeve hiše v Slov. Bistrici gnali, je zaupil: glejte zdaj nemčurja ženejo, pa sem moral tako delati, ker me je plačal. Zadosti.

Slovenec more ta grdi nasledek bistriškega šuntanja le koristiti. Kmet Pristavnik iz Kalš, ki je z nemškutarji vlekel, je djal: „do sedaj sem z njimi držal, sedaj pa me je sram“. Da, sram bodi vse, ki so kedaj bistriškimi zapeljivcem svojo slovenstvo, svoj rod, svojo pamet, svoj glas prodali. Sedaj je čas poboljšanja. Slovenci, otreste povsod nemško-liberalne jerobe in zapeljivce. Volite povsod slovenske volilne može, slovenske poslance!

Volilni shod pri sv. Lovrenci v Slov. goricah.

V prostornej, lepo s cesarsko in slovenskimi zastavami okinčane hiši g. Koserja bilo je 6. t. m. obilno naroda zbranega; iz Ptuja bili so navzoči gospodje: dr. Gregorič, dr. Ploj, Jurca, Romih. Predsednik g. Petek nagovori zbrane jedrno, predstavi g. plem. Premersteina, c. k. glavarja, kot vladinega zastopnika. Z ozirom na bližnje volitve pravi, da je nam treba kandidata učenega, zgovornega in pogumnega. Vse te lastnosti najdemo pri g. dr. L. Gregorci, profesorji bogoslovja v Mariboru [rojenem pri sv. Vrbanu nad Ptujem], njemu podelim besedo.

Kandidat živahno pozdravljen, razlaga v 5/4 ure trajajočem govoru in dokazuje, kako je kmetški stan pa slovenski narod na Štajerskem v nevarnosti uničen biti. Sedaj imamo upanja, da se tukaj pomaga, ker je mogoče, da zmagajo nemški konservativci in Slovenci pri volitvah, in dobijo večino v deželnem zboru v Gradci ter deželo Štajersko rešijo 23letnega nasilstva nemških liberalcev.

V poslanca izvoljen hoče kmetškemu stanu v korist v Gradci nasvetovati takšno „kmetško enketo“ (t. j. odbor ali komisijo mož, zlasti županov, ki imajo uzroke propadanju kmetov preiskati in potrebne pomočke nasvetovati), kakoršno je g. dr. Vošnjak v Ljubljani sprožil in

ki je uže najpotrebnejše v rešenje kmetov nasvetovala. Posebič pa hoče delati na to, da se kmetom v korist prenaredi občinska in domovinska postava, okrajni zastopi odpravijo ali popravijo, občinam pravica da ugovarjati zoper prosto ženitovanje nemaničev, dalje da se prenaredi sedanje dedno pravo (Erbrecht), ustavi svobodno trgiranje gruntov, kmetom pa, kredita vrednim in potrebnim, pomore pri posojilnicah itd. do peněz proti manjšim obrestim itd.

V narodnem oziru hoče boriti se za uredničenje Slovencev postavno uže zajamčene enakopravnosti: v deželnem zboru, deželnem odboru, deželskem šolskem svetu, sploh povsod na Slovenskem v šolah, uradih in javnem življenju.

Boriti se pa hoče za svetinje narodove, za koristi svojih kmetških volilcev s tisto odločnostjo in neustrašljivostjo, s katero on uže 10 let vkljub vsemu preganjanju ureduje list „Slov. Gospodar“, vselej po lepem geslu: Vse za vero, dom, cesarja.

Govornika so navzoči jako pazljivo poslušali, zaporedom glasno in živahno odobraval. Naposled priporoči v genjenih besedah g. Petek kandidata g. dr. Gregorca za ptujsko-rogaški okraj. Z burnim živijo-klicanjem bila je vsprejeta.

Na to poprosi g. kandidat še besede in reče: „dne 9. junija t. l. bil je v Celji shod odličnejših domoljubov poklican po odboru „Slov. društva“. Pozvani so bili vsi državni in deželni poslanci in narodnjaki vseh okrajev spodnje-štajerskih. Za ptujsko-rogaški okraj je č. g. Bož. Raič, ker se je on sam odločno branil, mene nasetoval za kandidata in to je bilo radostno vsprejeto. Vendar dnes se o tej reči prvič govori javno, dalje je R. Raič naslednik Hermanov za Dunaj. Zato je spodobno in umestno, da se njemu kandidatura najprvije od slavnega volilnega shoda ponudi tudi za Gradec. Le če g. R. nebi hotel, prevzamem jaz kandidata. Tako postopanje nam je potrebno, da vsi in povsod složno in veselo poprememo volilno borbo in sijajno zmagamo“. Ta nasvet je bil v zadovoljnost vsem vsprejet in potem s trikratnim živijo, svitlemu cesarju volilni shod končan. Hvala vsem, ki so pripomagali.

Gospodarske stvari.

Kako špargelj dolgo časa črstev ohraniti.

V izpeljavo tega je treba dveh reči v prah stolčnega lesnega oglja in pa zaboječek, ki se dade zrakotesno zapreti.

Glavice frišno narezanega špargeljna se v tenek svilnat papir zavijejo, da jih ogeljni prašek ne očrni in se med nje ne nabere. Debelejši konci, če so poprečno rezani, se rano